

Regeringskansliet,
Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till a.iu@regeringskansliet.se

Remiss om slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)

Er beteckning: A2024/00878

Länsstyrelsen Kalmar län (nedan Länsstyrelsen) har fått möjlighet att lämna synpunkter på slutbetänkandet av utredningen, 'En målstyrd integrationspolitik.'

Länsstyrelsen väljer i yttrandet att fokusera på de delar i kommitténs betänkande som rör arbetsmarknadsintegration samt hur länsstyrelsens uppdrag inom integration kan komma att påverkas.

Sammanfattning

- Länsstyrelsen är positiv till de förslag som utredningen föreslår och ser att det kan gynna samverkan mellan olika myndigheter, kommuner och civilsamhället för att skapa en mer sammanhållen och effektiv integrationsprocess. Vi delar utredningens bedömning att förslagen kan komma att bidra till en mer målstyrd och effektiv integrationspolitik. Likaså att förslagen kan bidra till att skapa goda förutsättningar för att hantera aktuella integrationsutmaningar samt skapa möjligheter till en hållbar etablering av nyanlända i samhället.
- Vi ser positivt på att utredningen framhåller kommunernas centrala roll när det gäller integrationen av utrikes födda kvinnor och män. Länsstyrelsen anser att det är angeläget med ett ökat kommunalt inflytande i etablering av utrikesfödda män och kvinnor. Dock kan kommunernas förutsättningar variera och leda till skillnader i mottagandet. Vi önskar att kommunernas ansvar tydliggörs för att skapa likvärdighet i integrationsinsatser och att det resurssätts så att lokala skillnader i mottagandet minimeras. Vidare har flera kommuner på grund av minskade anslag haft svårt att bevara och utveckla den kompetens som tidigare byggts upp i kommunerna.
- Vi ser positivt på förslaget om att bredda länsstyrelsernas instruktionsenliga uppdrag. Det är till exempel viktigt att Länsstyrelsens statsbidrag inom integration breddas till en bredare målgrupp än vad det är i dagsläget. Detta för att vi ser utmaningar

med fortsatt stöd för individer efter avslutat etableringsprogram på grund av till exempel låg språkprogression.

1. Målstyrd och effektiv integrationsprocess

Utredningen SOU 2024:41 syftar till att skapa en mer effektiv och sammanhållen integrationspolitik. Detta omfattar förbättrad styrning, förbättrad samordning mellan olika aktörer och uppföljning av integrationsinsatser på både nationell och regional nivå. Länsstyrelsen ställer sig positiv till de förslag som utredningen föreslår och ser att det kan gynna samverkan mellan olika myndigheter, kommuner och civilsamhället för att skapa en mer sammanhållen och effektiv integrationsprocess.

Vi välkomnar att det införs systematiska uppföljningar och utvärderingar för att kontinuerligt förbättra integrationsåtgärderna. Kontinuerlig utvärdering och uppföljningar möjliggör att ansvariga myndigheter har en enhetlig bild av aktuella utmaningar, möjligheter och tydlighet kring vårt gemensamma integrationspolitiska mål.

Enligt utredningen är arbete och självförsörjning, samt minskat beroende av ekonomiskt bistånd för nyanlända centrala mål för integrationen. Länsstyrelsen ser positivt på att utredningen fokuserar på individens möjligheter till självförsörjning och vi önskar understryka vikten av att skapa förutsättningar för stadigvarande sysselsättning och goda inkomstmöjligheter, speciellt för individer med lägre utbildningsnivå. Länsstyrelsen vill även lyfta att individens möjligheter till en stadigvarande bostad i god standard, är nödvändig för en effektiv etablering.

2. Ökat kommunalt inflytande och ökade resurser till kommunerna

Länsstyrelsen anser att det är viktigt med ett ökat kommunalt inflytande i etablering av utrikes födda kvinnor och män. Genom att öka det lokala ansvaret kan kommunerna utveckla mer individanpassade och effektiva insatser utifrån de specifika behov som finns bland målgruppen och i den specifika kommunen. Detta är särskilt viktigt med tanke på Arbetsförmedlingens minskade närvaro i många kommuner, samt behovet av att säkerställa ett likvärdigt mottagande av nyanlända i hela landet. Vi rekommenderar att det finns en regional funktion som säkerställer att det finns ett likvärdigt mottagande regionalt. Vi anser att en sådan funktion är nödvändig för att driva en sammanhållen och rättvis integrationspolitik där alla utrikes födda har lika möjligheter att snabbt och effektivt integreras i det samhället oavsett i vilken kommun individen bosätter sig.

Implementeringen av fler kommunala integrationsinsatser innebär ekonomiska kostnader för kommunerna. Kommunerna behöver resurser för att kunna utföra integrationsinsatser på ett effektivt sätt utan att det

påverkar kvaliteten på befintliga kommunala tjänster. För att genomföra de föreslagna åtgärderna kan det krävas att kommunerna utökar sin personal och kompetens inom områden som språkundervisning, socialt stöd och arbetsmarknadsintegration. Det är viktigt att säkerställa att kommunerna har tillräcklig kapacitet och kompetens för att kunna möta de ökade kraven på integrationsarbetet. Med finansiering och stöd kan kommunerna bidra till en mer inkluderande arbetsmarknad och snabbare etablering av utrikesfödda kvinnor och män, vilket skulle motverka risken för skillnader i mottagandet.

3. Bredare uppdrag för Länsstyrelsen

Enligt förslaget ska länsstyrelserna få ett instruktionsenligt uppdrag att främja samverkan mellan kommuner, myndigheter, företag och organisationer om insatser för integrationen av utrikes födda som har varit bosatta i Sverige en längre tid, oavsett grund för bosättning. Detta innebär att målgruppen för länsstyrelsernas samverkansinsatser kommer att bli större och mer heterogen. Länsstyrelsen välkomnar förslaget om breddad målgrupp eftersom vi idag ser att behov av stöd finns hos många individer som varit i Sverige under en längre tid. Personer som per definition inte längre faller inom gruppen nyanlända. Länets statistik över långtidsarbetslösa utrikes födda tyder på att många har en låg eller ingen språkprogression och därför har svårare att komma ut i arbete. Riktade insatser för dessa individer och en tät regional samverkan mellan ansvariga aktörer är nödvändig för att främja en effektiv integration för samtliga utrikes födda.

Länsstyrelserna har idag flera viktiga uppgifter inom integrationsområdet, särskilt för nyanlända, skyddsbehövande och asylsökande. Några av de centrala uppdragen inkluderar:

1. **Främja samverkan:** Länsstyrelserna främjar samverkan om etableringsinsatser mellan kommuner, myndigheter, företag och organisationer. Detta inkluderar planering, organisering och genomförande av olika insatser för nyanlända, såsom samhällsorientering och språkinläring.
2. **Fördelning av statsbidrag:** Länsstyrelserna fördelar statsbidrag till kommuner för att underlätta mottagandet och bosättningen av flyktingar och skyddsbehövande. Bidragen används också för att utveckla verksamheter som flyktingguider och familjekontakter samt för tidiga insatser till asylsökande.
3. **Regional samverkan:** Länsstyrelserna har uppdraget att främja regional samverkan mellan kommuner, myndigheter, företag och organisationer som anordnar aktiviteter för nyanlända.

Förslagets påverkan på Länsstyrelsens roll

Det föreslagna utökade uppdraget innebär att länsstyrelserna behöver utveckla strategier och fördela resurser för att kunna hantera en mer diversifierad målgrupp. Med en större och mer heterogen målgrupp blir

samverkan mellan olika aktörer mer komplex. Länsstyrelserna behöver bredda befintliga samarbetsformer och kanaler för att effektivt koordinera insatser som möter de varierande behoven hos en bredare målgrupp.

Ett utökat uppdrag för länsstyrelserna innebär möjligheter att skapa mer inkluderande och effektiva integrationsprocesser. Genom att stärka vår samverkansroll och utveckla bredare metoder och verktyg kan länsstyrelserna bidra till en mer sammanhållen och framgångsrik integrationspolitik på både regional och nationell nivå.

För att främja en likvärdig integration samt bredare regional samverkan bör Länsstyrelsernas statsbidrag inom integration bli mer flexibla kring målgrupp och användningsområde. Vi ser att statsbidragen §37, §37a och TIA är viktiga medel i Länsstyrelsens arbete att driva och utveckla integrationen i länet framåt. Dessa medel är även viktiga för kommunerna då det möjliggör metodutveckling och effektivisering i deras arbete med beredskap och mottagningskapacitet av nyanlända. Speciellt i tider med sjunkande mottagande och knappa kommunala resurser samtidigt som det finns ett fortsatt stort behov av stöd hos nyanlända och övriga utrikes födda som kommer till länet. Länsstyrelsen får idag in fler ansökningar till statsbidraget §37 eftersom det är ett mer flexibelt statsbidrag än vad statsbidragen §37a och TIA är. Troligt är att fler kommuner kommer att söka samtliga statsbidrag inom integration om de blir bredare i målgrupp och användningsområde. Statsbidragen blir då ett skarpare verktyg för kommunerna för att utveckla sina verksamheter och integrationsinsatser.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Ana Norlén, med strateg social hållbarhet Zeynab Mohamed som föredragande.

Detta dokument har undertecknats digitalt och saknar därför underskrifter.